

Obstoje vsek četrtik in
tudi v polno vidni
Maribor v polno
na dan za celo leto 25 din,
za leto 12-50 din, četrt leta
6-30 din. Izen jagoslavije
40 din. Kiročalna eno leto
za gospodstvo Sloven-
skega Gospodarja v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
Čel se dopište do oč-
panedl. Naročnina en pla-
čajo v naprej.
Redna izdavanja št. 113.

Posamezna številka stane 1 din.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru
Koroška cesta št. 5. Roko-
pi se ne vračajo. Izjav-
nišvo sprejema naročnik-
lanerže in reklamacije.
Cene inozemski po dno-
veru. Za večkratno oglaš-
vanje primeren popust. Izojav-
nišvo sprejema naročnik-
lanerže in reklamacije.
Čekoni račun pošiljajo
uradi Ljubljana št. 2000.
Redna izdavanja št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

5. številka

MARIBOR, dne 1. februarja 1923.

57. letnik.

Značilni pojavi.

Iz raznih krajev naše slovenske domovine prihajajo zelo zanimiva poročila, kako volilci odločno odklanjajo vse druge stranke in stranke, te naša Slov. ljudska stranka, odnosno kmetska zveza zboruje povsod sijajno in nemoteno. Celotno v popolnoma delavskih krajih, kakor so Store pri Celju, se izrekajo za naš program in za našo stranko. Ker so razni socialno demokrati hujskači in kričači skušali onemogočiti shod dr. Korošču, so vdrli organizirani naši pristaši v dvorano in izgnali ter precej prereševali nasprotnike.

V drugih krajih nasprotnikov ali sploh ne pustijo zborovati, ali jim ne dajo prostorov, ali pa ne pridejo na shod, da govornik gleda prazne stole in prazne stene. Ne pomaga zastoj poslano časopisje, ne agitatorji, ne podkupovanja.

Vzglede, kako ljudstvo sodi in obsodi.

Ni jih bilo hujskih kričačev in hujskačev, kakor so bili samostojni, nihče pa tudi ni ljudstva politično tako osleparil, kakor samostojni voditelji. Ni čuda, da sedaj ljudje Mermolja, Drofenika in druge naravnost preganjajo in se jih bivši volilci sramujejo.

Ko niso na štajerskem mogli več zborovati samostojni poslanci, so klicali svojega ministra Pucelja, da ministrski sijaj in kranjska liberalna nesramnost, kakor jo kaže ravno Pucelj, rešijo njihovo stranko. Ker to ni šlo in so ljudje uporabili Puceljeve shode za ugodno priliko, da so mu precej odločno izprašali vest, so skušali sedaj pridobiti iz naših vrst moške, ki naj bi iz častihlepčnosti prodali svoj značaj, svoje moštvo. Znano je, kako so ponujali kandidature tudi našemu staremu kmetskemu narodnemu bojevniku Thalerju, a ta je odgovoril s tem, da je izročil pisno svojemu prijatelju župniku Vračku, naj jim on odgovori. Od Thalerja se odgovora niso dobili in to je pač najkrepkejši odgovor. Naši možje v družbo političnih sleparjev ne gredo!

Značilen je tudi pojav, da skuša Mermolja kakor svatopisemski priridelitelj gostije loviti ljudi na cestah, križpotih in sejnih, pa mu ljudje posvetijo z gorjačami. To pove več, kakor vsi govorijo!

Ubežni krajci!

Ravno tako hudo se godi liberalnemu mladinu s precej osivelimi možgani dr. Kukovec. Sirovak piše, prosi, moleduje, pa ga niti njegovi bivši somišljeniki ne marajo več. Sedaj si je izmislil bajko, da bo Prekmurje liberalna Indija Koromandija. Nič ne pomagajo novi naslovi, nič kupi «Tabora», nič vse drugo. Eden najveselejših pojavov te pomladi bo, ko se bo oglasila prava kukavica, za vedno pa bo utihnil politični Kukovec. Ljudstvo bo obsodilo in pokopalo enega največjih svojih škodljivcev, ki se je prodal Beogradu in nas politično in gospodarsko zaslužil centralizmu.

Kako sprejemajo Novačana?

Po svetu hodijo delamrzní ljudje, ki se kažejo v cirkusih kot «umetniki» in «neumni Avgusti» ali «Pavlihi». Takšen je tudi Novačan, mož neresen, precej surov, še bolj pa domišljav. Vse kaže, da ima malo poštenja in nič znanja. Celotno Radiče se ga je prav odločno

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje.)

«Najbolje je, da ostanemo tesno skupaj,» je dejal polkovnik. «Bog je nemogoče in druga ne moremo storiti, ko da počakamo in se držimo drug drugega.»

«Obstali so!» je pripomnil Belmont.

«Opazujete nas. Dobro vedo, da jim ne moremo uiti, in nič se jim ne mudi z napadom. Res ne vem, kaj naj storimo —?»

«Kaj če bi skrili ženske —?» je svetoval Headingly.

«Ni verjetno, da vedo natančno, koliko nas je tu gori. Ko nas moške odvedejo seboj, bodo ženske zlezle iz svojega skrivališča in bodo brez posebnih nevarnosti našle same pot nazaj h «Kleopatrici»!»

«Izvrstna misel!» je vzkliknil polkovnik. «Imenitna misel! — Tule sem, prosim, gospodična Adams! — Pripeljite dame semkaj, Mansur! — Niti trenutka ne smemo izgubiti!»

Del planote vrh griča je ležal tako, da ga ni bilo mogoče videti s puščave. Tam so z nuzlično naglico pozidali skrivališče za obe ženski. Kamenitih plošč je bilo dovolj mnokrog in največjo izmed njih so s krepkimi rokami dvignili in poslonili k pečini, ki je štrlela čez rob planote. Tako so pripravili med skalo in med ploščo prostor, ozek sicer, pa za silo velik dovolj, da sta se mogli v njem skriti dva drobni osebi.

Gospodična Adams in Sadie sta se stlačili za ploščo in se tesno omenili druga druge. Odprtino na obeh

otresel in noče imeti z njim nič skupnega. Novačan je «sviga švaga čez dva praga», enkrat slavi Radiča, še tisti teden ga preklinja, je s samostojneži in je kmalu proti njim, je demokrat in je kmalu sovražnik demokratov, je agitator in propagator Avramovičeve srbske monarhistične stranke in pokaže figo stranki in monarhizmu, ko ni več iz Beograda srbskih dinarjev. Ali je čudno, da ljudstvo odločno odklanja takšno pustolovstvo in sleparstvo?! Še naš jezik, kakor ga je pisal in govoril Slomšek, bi nam rad s srbsčino mrcvaril in pokvaril! Pa ne boš, Jakec, kaše pihal! Pojdi raje zopet pisat svoje vodene povesti!

Sejmarski kričači.

«Pojte nutra, nutra, samo deset krajcar!» smo slišali večkrat po sejnih. Takšni sejmarski kričači so naši razbiti socialni demokrati. Znaajo prav imenito šuntati, pa še bolj imenitno slabo gospodariti. Značilen pojav zato imamo v Mariboru. Tam imajo župnana in podžupana, imajo relativno večino, a naša stranka mora braniti ravno ljudstvo pred njihovimi davčnimi nemnostmi. Še poštenega občinskega proračuna za Maribor vsi skupaj ne spravijo in ne sestavijo. Kako tudi?! Saj dobro vemo, da cigan kot konjski mešetar še nikdar ni bil dober konjerejec. Ali je potem čudno, da ne soglašajo nekateri pametni in pošteni v njihovi lastni stranki s takšnim brezglavim gospodarstvom? To je tudi zelo značilen pojav.

Prazno slamo

mlatijo med vsemi najbolj takoimenovani narodni socialisti. Prej samostojni, sedaj njihov tajnik Žnuderl skuša na led speljati nekaj viničarjev, a istočasno pa Brandtner divje šunta po mariborskih zaupnih shodih proti vsemu ljudstvu na deželi. Ti ljudje ne vedo, ali so centralisti ali avtonomisti, ali so tiči ali miši, ali so topli ali mrzli. V Ljubljani so v zvezi z najgršimi kapitalisti, ki so sodnijsko kaznovani, ker so dražili in kvarili živila. V svojem listu pa oznanjajo skoraj komunistični program. Več kot jasno je, da takšne ljudi naše ljudstvo odklanja.

O slovenskih radikalih

cijalisti. Prej samostojni, sedaj njihov tajnik Žnuderl radi mandata potikal in dobrikal pri Jugoslovanskem klubu, ni vredno govoriti. Ljudstvo odklanja stranko že s tem, da ima njihova gornjeradgonska «Samouprava» ravno celih 160 plačanih naročnikov in še to so večinoma kavarnarje. Niti radikalni pater uskok dr. Lenard Zupaniča in njegove stranke v Sloveniji ne bo rešil. Zupanič, Lenard in Novačan so si po duhu in delu precej podobni.

Tako imamo na vseh koncih in krajih veliko zanimivih pojavov, kako se naše ljudstvo zaveda resnosti položaja ter se otresa neresnih vsiljivcev in dosedanjih svojih škodljivcev.

Odklonitev ni dovolj!

Ni pa dovolj, da ljudstvo svoje nasprotnike le odklanja, treba je tudi odločno nastopiti za zmago. Pomislite! Niti eden nasprotnik ne ostane doma, ko so volitve, ljudij našega mišljenja pa gotovo polovica. To mora postati drugače! Ne obsojajmo samo, temveč poj-

straneh plošče so zakrili s kamenjem in manjšimi ploščami, kolikor mogoče naravno in preprosto, in ker so bile plošče iste temnorjave barve kakor skala sama, je skrivališče res izgledalo kot bi bilo le navaden kup kamenja in površni opazovalec ni mogel izlahka sumiti kaj posebnega pod njim.

Ko je bilo delo storjeno, so se možje z olajšanim srcem spet obrnili proti puščavi, da vidijo, kaj so ukrenili njihovi sovražniki.

Krak — je v tistem trenutku ostro in svareče zapela puška sudanskega vojaka in za njo druga in tretja, toda ti poredki strelji so kmalu utonili v gostem, za teglem prasketanju, ki se je v nerednih valovih zdaj pa zdaj usulo z ravnine proti griču, in fin, fin — so žvižgale svinčenke izletnikom okrog ušes.

Koj so se vsi poskrili za skale in grebene, le Francoz Fardet je besno skakal sem ter tja in se tolkel s pestjo po glavi. Belmont in Cochrane sta se splazila doli k Sudanem, ki so počasi in umerjeno streljali izza svojih kritih postojank, naslanjajoč puške na skale pred seboj.

Kakih pesto metrov pred gričem so se Arabci ustavili. Njihove počasne kretnje so pričale, da je jim prav nič ne mudi. Dobro so vedeli, da jim nobeden ne more uiti in da imajo ujetnike popolnoma v pesteh. Ustavili so se le, da sešetejejo svoje žrtve, preden jih končno zajamejo.

Večinoma so ostali na svojih jezdih živilih in so streljali s sedla, le tu pa tam je kateri zlezel s kamele in pokleknil v pesek. Izgledal je kakor bela bleščeča se lisca na zlatorunenem ozadju peščene planjave. Ostro, rezko in počasi se je oglašalo njihovo streljanje, pa se

dimo vsi odločno v hoj za popolno zmago! Kdor trpi in pusti, da se kuga in gnjiloba razpase, je ravnotako kriv kakor kdor kugo sam širi. To si zapomnite! To povejte vsem, ki ostajajo doma!

Kukovec in Pucelj kriva davka na vozove.

Lastnike vozov na vzmete (Srbi imenujejo te vozove «kola sa fedrima») v Ljutomerskem okraju in Prekmurju (in menda tudi v drugih okrajih na Slovenskem) je zadela te dni huda globa. Davčniki uradi iztirjujejo od kmetskih in obrtniških lastnikov pokritih in nepokritih vozov od enega po 200 dinarjev takse. KDOR DO 15. JANUARJA T. L. NI PRIJAVIL SVOJEGA KOLESELJNA ALI POKRITEGA VOZA, KATERI JE NA «FEDRE» IN KDOR SE NI PLAČAL TE TAKSE DO TEGA DNE, TEGA SEDAJ NEUSMILJENO RUBIJO, ne samo prvotno svoto 200 dinarjev, ampak mu še TAKSO ZVIŠAJO ZA PETKRATNI ZNESEK to je 1000 dinarjev od enega voza. A to še ni vse! ZRAVEN TEGA ŠE NALOŽIJO prizadetim POSEBNO GLOBO, katero znaša 100—200 dinarjev!

Radi teh v nebo vpijočih krivic, je kmetsko in obrtniško ljudstvo razburjeno do skrajnosti. Posamezniki dolžijo razne osebe, katere so baže krive tega šikaniranja od strani davčnih uradov. Da bodo prizadeti znali, kdo jih je «oblagodaril» s temi krivičnimi bremenji, PRIPOROČAMO vsem prizadetim, DA VZAMEJO V ROKE «URADNI LIST» pokrajinske uprave za Slovenijo šte. 100, let. III. z DNE 22. AVGUSTA 1921, stran 199 pod tarifno podstavko 100 «Začasni zakon o državni trošani, taksah in pristojbinah», kjer najde pod odstavkom a natiskano, da se mora plačati od takih vozov, za prijavo 200 dinarjev, in za letno takso od voza z dvema konjema 200 dinarjev, z enim konjem 100 dinarjev vsakoletne takse. TA ZAČASNI ZAKON TUDI DOLOČA, DA SE KAZNI, IZREČENE PO ZAKONIH O PRISTOJBINAH NE MOREJO ZNIŽATI, NITI MILOSTNO ODPUSČATI. (Člen 20 tega začasnega zakona).

Vsem prizadetim priporočamo, da si potem, ko so prečitali to skrpučalo demokratsko-radikalne samostojne vlade, pogledajo, KDO JE TA ZAČASNI ZAKON SESTAVIL, IZDAL IN PODPISAL. Z debelimi črkami najdemo tam med drugimi demokrati in radikali tudi podpisa dveh slo-

kmalu spet strnilo v gosto, dolgotrajno prasketanje. grič je brenčal kakor čebelni panj in z ostrim pang pang so treskale svinčenke v skalovje, da so nevarno odletavali drobci kamenja na vse strani.

«Ni prav, da se tako zelo izpostavlja!» je svaril Belmont polkovnika in ga potegnil za široko pečino, za katero se ležali varno kriti že trije Sudanci.

«Krogla v glavo — to je še najboljše, kar smešno pričakovati!» je zagodrnjal Cochrane srdito. «Kak proklet norec sem bil, Belmont, da nisem z večjo odločnostjo ugovarjal zoper ta izlet —! Jaz si pač zaslužim svojo usodo, pa bridka in nezasižena je za tebe nedolžne duše, ki niso ničesar hudega slutile in ki sploh ne vedo, kaj je nevarnost!»

«Bojim se, da ni nobenega upanja za nas?»

«Niti najmanjšega!»

«Ali ne mislite, da bi streljanje morebiti privabilo angleško posadko iz Wadi Halfe?»

«Niti čuli ga ne bodo! Dobrih šest milj je od tod do parknika. In od tam pa do Wadi Halfe je novih pet milj.»

«Ampak če se ne vrnemo do dveh popoldan, kakor smo se domenili, — se bo ljudem na «Kleopatrici» zdelo stvar sumljiva in opozorili bodo posadko —?»

«In kje bomo mi tistikrat —?»

«Uboga Eleonora, — moja ljuba, uboga Eleonora!» je šepetal Belmont za svojimi osivelimi brki. —

«Kaj mislite da bodo storili z nami, Cochrane —?» je vprašal čez nekaj časa.

«Porežali nam bodo vratove — ali pa nas bodo odvedli v Kartum in suženjstvo! Mislim da nimamo mnogo izbire —. In tale vsaj je že oskrbljen —!» je pokazal na Sudanca poleg sebe.

venskih ministrov: DR. VEKOSLAVA KUKO-VEC in IVANA PUCELJ!

Kdor ima oči naj čita, kdor ima pamet, naj misli!

DOHODNINSKI DAVEK IN PRIJAVA DOHODKOV IN IZDATKOV.

Naznanjamo vsem, ki so podvrženi plačevanju dohodninskega davka, da je rok za vlaganje prijav dohodkov in izdatkov podaljšan uradno od 1. do 28. februarja. Naše tajništvo je nanovo založilo tiskovine za napovedi dohodnine, kakor jih je sestavil g. Alojzij Supanič iz Jarenine. Te tiskovine se dobijo sedaj zopet v našem tajništvu komad po 1 dinar. Na podlagi Supaničeve tiskovine lahko vsak posestnik sam sestavi napoved dohodnine.

Druga stvar pa je glede plačilnih nalogov. Davčne oblasti ne pošiljajo več plačilnih nalogov posameznim davkoplačevalcem, ampak samo sezname davčnih obvezancev razporežijo pri občinskih uradih v času od 1. do 15. februarja. Naj vsakdo, ki plačuje dohodnino, pogleda pri občini, koliko so mu predpisali tega davka. Če je predpis previsok, mora do 15. februarja vložiti priliz na davčno okrajno oblast. Ako priziva ne vložil, nima potem pravice do kake pritožbe radi previsoke obdavitve.

Tako se glasi pravilnik, ki ga je določila bivša demokratsko-samostojna vlada.

Tajništvo SLS v Mariboru.

iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Propaganda naših vin.

V zadnji seji vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru (13. januarja 1923), kot one institucije v Sloveniji, ki se največ briga za interese našega vinarstva, se je med drugim sklenilo izvoliti pododsek za propagando naših vin v tu- in inozemstvu ter ustanoviti v svrhu kritja iz tega povoda naraslih stroškov posebni «propagandni fond».

Propagandni pododsek ima pred vsem nalogo, da oskrbi brošurico z natančnim popisom vseh naših vinskih okolišev, najznamenitejših vinskih vrhov ter najznamenitejših vrst naših vin, s slikami glavnih krajev naše vinorodne pokrajine in posameznih najlepših objektov, vinskih kleti, vinskih stiskalnic itd. Brošurica, namenjena tujcem, pred vsem vinskim kupcem in drugim vinskim interesentom, bi naj bila nekak vodnik po našem vinogorju in bo morala torej vsebovati vse, kar bi zamoglo služiti v propagando naših vin, torej tudi natančne naslove vseh znamenitejših vinogradnikov, vinarskih društev in zadrug ter vinskih trgovcev, in se bo tedaj morala dati tiskati v večih jezikih, pred vsem v nemškem in češkem in v večji nakladi.

Nadalje je odsek sklenil prepustiti kot temelj imenovanemu propagandnemu fondu iz svoje imovine znesek 20.000 din.

Ker se pa s tem zneskom nikakor ne bo dalo doseči postavljenega cilja, se odsek obrača tem potom na vse p. n. korporacije in društva, kakor tudi na posamezne gg. vinogradnike in druge ličnosti, ki jim je sploh in procvit našega vinogradništva na srejo, s prošnjo, da prispevajo po svojih močeh za ustanovljeni propagandni fond.

Naloga propagandnega pododseka bo nadalje, da skrbi tudi drugače za reklamo za naša vina, potem reklamnih člankov po tu- in inozemskih časopisih, potom lepakov itd., sploh, da podvzame vse korake, ki bi zamogli služiti v svrhu boljšega spoznavanja naših vin in nam dovesti novih kupcev za naše vinske produkte. Čim

Črnc je hipoma sedel in se sklonil preko kolen. Njegova kretanja, njegova lega, — vse je bilo čisto naravno. Teško je bilo verjeti, da ga je krogla zadela v glavo. Ni zastokal, ni se genil več. Tovariša sta se za trenutek nagnila čezenj, skomignila z rameni in obrnila spet črna svoja lica proti Arabcem.

Belmont je pobral puško padlega Sudanca in njegovo torbico z naboji.

«Skoda —! Samo trije strelji še —!» je dejal in držal naboj v dlani. «Pregosto in prenaglo so streljali! Počakati bi bili morali na napad!»

«Izvrsten strelec ste, Belmont!» je vzkliknil polkovnik. «Čul sem o vas! — Ali mislite, da bi pogodili njihovega poveljnika tamle?»

«Kateri je?»

«Kolikor se meni zdi, — tisti tam na desnem krilu, ki jezdi kamelo, tistega mislim, ki nas opazuje izza dlani, — nad očmi si jo drži.»

Belmont je vložil naboj in računl razdaljo.

«Presneto slaba razsvetljava! Teško se da presoditi prava razdalja!» je godrnjal. «Dobro, pa poskusimo na petsto —!»

Strel je počil — pa bela kamela in jezdec z dlanjo nad očmi se nista genila.

«Ali ste videli, kam je udarila krogla? Morebiti je kje pesek vrgla kvišku —?»

«Ničesar ni bilo videti.»

«Mislim da sem pomeril previsoko.»

«Poskusite še enkrat!»

Dolgo je meril, preden je sprožil, strelec in puška in skala — vsi trije so bili mirni in nepremični, pa spet se nista genila ne jezdec ne njegova žival.

Tretji strel pa je najbrž zadel bližje, kajti Arabec

večji bo propagandni fond, temveč se bo lahko storilo na tem polju.

Vinarski in sadjarski odsek Maribor.

Iz južnega alkoholnega trga.

Jedini trg, na katerem padajo cene, je pri nas trgovina z vinom po južnih krajih. Pri južnih vinogradnikih se opaža pomanjkanje denarja, izvoza in dobrih letošnjih vin. Nova južna vina so zelo slaba, se kaj rada pokvarijo in za nje ni kupcev. V okolici Zagreba se dobi letošnje vino po 2.50 do 3 din., v Vršču po 1.50 do 2 din. Stara vina so mnogo dražja in se plačujejo po kakovosti 4.50 do 8 din. Dalmatinska vina so po 3 do 3.50 din. Glede prevoza južnih vin po železnici je zelo slaba in rabi 1 vinski vagon iz Bakra v Dalmaciji do Zagreba 3 do 4 mesece. O kakem izvozu naših vin ni niti govora. Puceljeva vinska pogodba s Čehoslovakijo je ostala samo na papirju, mi sicer pijemo češko pivo. Čehi pa rajši pijejo madžarska ter italijanska vin, ki so za nje mnogo cenejša od naših.

Dobro slavonsko slivovko plačujejo pa 28 do 39 din.

Nekaj o naši svinjereji.

Zagrebski list «Obzor» je prinesel zanimive vrste o svinjereji v naši državi, katere hočemo ponuditi našim cenj. čitateljem in naročnikom:

Se pred preobratom je bila Srbija važen in naravnost odločujoč činitelj v mednarodni trgovini s svinjskimi proizvodi; sedaj pa je poklicana Jugoslavija, da daje smernice za srednje-evropski svinjski trg.

Skoro 40 odstotkov zemlje v naši državi je obdelane s koruzo, a moramo tudi pomisliti na jugoslovanske bukovce ter hrastove gozdove, ki dajejo žira in želoda, ki je tečna svinjska hrana. Jugoslavija je edina država v celi Evropi, ki lahko vzreja svinje tako poceni s koruzo, žirom in želodom, kakor n. pr. samo ameriške Zedinjene države. Ako še upoštevamo naravne prednosti in bližino Jugoslavije s sosednimi tržišči, ki so vsa navezana na uvoz svinjskih proizvodov iz naše države, kakor: Avstrija, Čehoslovaška, Italija ter Nemčija, lahko rečemo, da je Jugoslavija glede svinjske trgovine še na boljšem kot Zedinjene države.

Pri vseh ravnokar naštetih prednostih pa tudi v naši svinjski trgovini ni pričakovati v bližnji bodočnosti velikega razmaha in to pa radi tega, ker jugoslovanska svinjska industrija je še do danes popolnoma neorganizirana. Pri nas nimamo dobro urejenih klavnice, ne pravih ledenic in ravno vsi ti nedostatki so žalostna dejstva, ki zavirajo našo svinjsko industrijo. Ne smemo pa tudi pozabiti, da smo v državi, kjer vladajo najbolj slabe in neurejene prometne razmere. Koruza, ki je pri nas glavni žitni produkt, se bolj uporablja kot prehrana za ljudi, kakor pa za sčefince. Ako je koruzna žetev pri nas dobra, potem dobijo svinje tudi svoj del od preobilice, sicer pa nič, ali vsaj zelo malo. Svinjereja na Danskem, kjer je poljedelska industrija v celi Evropi organizirana najbolje, je popolnoma neodvisna od domačega žitnega proizvoda in se vsa koruza za svinjerejo uvaža. Pri naših skrajno slabih prometnih razmerah pa je naravnost izključeno, da bi se koruza kot prehrana za svinje uvažala od drugod.

Statistični popis od aprila 1922 beleži, da je bilo tedaj v Jugoslaviji 3,087.020 svinj napram 3,283.135 aprila leta 1921. Po službenih podatkih pa je to število v nadaljnjih mesecih še znatneje padlo, ker se je pričakovalo od koruzne žetve zelo malo. Povrh je še vrgla beograjska vlada na izvoz koruze tako visoko carino, da je prodaja naše koruze v inozemstvo povsem prestala. Celo ameriška mast se že uvaža k nam dokaj časa in prodaje vrednejše nego naša. Izvoz svinjskih proizvodov iz Jugoslavije bo v drugi polovici tega leta silno omejen radi visokih izvoznih carin. Srbijansko svinjsko industrijo, o kateri so pričakovali, da bo po končani vojni vzcvetela, je zadržala v razmahu dveletna slaba koruzna žetev in radi tega ne moremo s svojimi svinj-

se je pomaknil za nekaj korakov na desno, kot bi se ne čutil več varnega.

Nevoljno je vrgel Belmont puško od sebe.

«Ta preklicana razsvetljava —!» se je jezil in obraz mu je rdel v nevolji. «Tri nabojke sem imel — pa z nobenim nisem zadel —! To je zaradi tega, ker zrak tako miglja od vročine in ker se vsa puščava blešči od hudega solca. — Pa kaj je našemu Francozu —?»

Gospod Fardet je divjal po planoti vrh griča in mahal okrog sebe kakor človek, ki ga je pičila osa. «Prokletol! Prokletol!» je vpil in kazal svoje bele zobe izpod črnih brk. Z desnico je krilil po zraku in kaplje krvi so odletavale od njegovih prstov. — Krogla ga je zadela v zapestje.

Hladingle je planil izza skale, za katero je čepel, da bi potegnil zbesnelega Francoza v varno zavetje.

Ni pa še naredil treh korakov, ko ga zadene strel v trebuh —

Padel je, da se je kamenje ropotaje zasulo za njim. Spet se je pobral, pa iznova je padel in se nemirno valjal po tleh.

«Pri kraju je z menoj!» je mrmral —

In nato je mirno obležal in njegov smrtnobledi obraz je čudno odseval iz očrnelega kamenja —

Ko je pred letom dni kot novoimenovan doktor zapuščal vseučilišče, tedaj si pač ni mislil, da bo tako kmalu končal, — in že celo ne, da bo padel zadet od krogle strastnega mohamedanca v divji libijski puščavi —

Sudanci so prenehali s streljanjem. Nabojev jim je zmanjkalo. Še eden je padel smrtnozadet in njihov načelnik je dobil strel v stegno. Na kamenu je sedel in si je povezoval rano z zabriženim obrazom. Trije od vsega

skimi proizvodi konkurirali na evropskem tržišču. Glede bodočnosti je odvisna važnost konkurence od koruzne letine, ureditve prometa in organizacije svinjske industrije. Svinjsko industrijo bi se dalo pri nas bolje organizirati potom okrajnih poljedelskih zadrug, ki so sicer po vojni pojavile v znatnem številu, a jih ovirajo v razvoju prometne neprilike. Ako bi bila enkrat gotova jadranska železnica, potem bi tudi lahko govorili o začetku procvita in razmaha naše svinjske industrije. Jugoslovanska svinjereja bo gotovo tekom let odločevala glede svinjskega trga v Evropi, a do te odločujoče stopnje se bo povzpela počasi. Ameriška izvozna trgovina masti in slanine bo dobila v bližnji bodočnosti najnevarnejšega konkurenta in ta bo — jugoslovanska svinjska industrija.

Iz zagrebškega živinskega trga.

Živinske cene na zagrebškem trgu so se zelo utrdile in močno poskočile. Kakor hitro je tako močno pačel dinar, so si nabavili trgovci iz inozemstva našo ceno valuto, z našo ceno valuto kupujejo naše živo blago in tako dvigajo živinske cene. V zadnjem času se iz naše države izvažajo veliko mesnatih in debelih svinj. Naš živinski trg so preplavili kupci iz Dunaja, Nemčije in Francije. Francija prepoveduje uvoz živih svinj, pa jih pokoljejo na meji v Nemčiji in jih uvažajo na Francosko v zaklanem stanju. Samo dunajska tvrdka Saborsky je kupila pri nas 2000 komadov svinj. Naše tvornice z mesnimi izdelki, ki delajo za izvoz, komaj in komaj vzdržujejo konkurenco inozemskih firm in podjetij. Mastnim svinjam so poskočile cene na 22 do 23 din., cene mesnatim svinjam so se dvignile na 22 do 26 din. Tudi za trgovino z govejo živino je prišel ugoden čas in bodo začeli v Zagrebu trgovati z govedo na debelo in drobno. Domači hrvaški živinorejci še sicer ne gonijo svoje živine na sejm, pač pa je na prodaj dovolj bosanskih volov, za katere se plača 7 do 8 din. za 1 kg žive teže. Za teleta plačujejo v Zagrebu 12.50 do 15 din.

Zagrebski žitni trg.

Vsled naglega padca dinarja so se žitne cene dvignile, posebno se je pozivila trgovina z belo moko, ki se zadnje dni izvažajo v znatni meri v Avstrijo. Cena pšenice se je tudi dvignila, a večjih pšeničnih kupcij se ne sklepa, ker upajo producenti, da se bodo pšenične cene še bolj zvišale. Kakor hitro se je začel v sredini minulega tedna popravljati dinar, zastala je radi valutne negotovosti celotna žitna trgovina. Žitne robe je vedno več na trgu, a kupci ne kupujejo radi valutne nesigurnosti. Na skakanje žitnih cen so tudi vplivali snežni meteži, ki so onemogočili izvoz žitne robe iz nekaterih krajev.

Pšenico so kupovali začetkom minulega tedna po 450, a se je dvignila celo na 500, nato je zopet padla na 475. Sedaj se giblje v cenah med 475 do 487.50. Ječmen so prodajali po 350 do 375. Za trgovino z ječmenom ni velikega zanimanja. Cena rži je 400, oves pa koleba med 295 do 300 din. Cena koruzi se ni tako dvignila kot pšenici ter moki. Stare koruze ne kupujejo, ker je sploh predraga. Zadnji čas se je zelo razvila trgovina s umetno posušeno koruzo, a do pravega razmaha se tudi ta trgovina ne more povspeti radi slabih prometnih razmer. Sicer je obljubila železnica razne ugodnosti glede hitrejšega prevoza koruze, a vse to je ostalo samo na papirju in se v resnici ne izvršuje. Stara koruza je po 290 do 320 din., suha po 290 do 300, umetno posušena pa po 235 do 250 din. Minulo nedeljo je bila prvovrstna moka po 7 din., a že v pondeljek se je dvignila cena na 7.50 din. Največ moke se je prodalo za izvoz v Avstrijo. Slabejša moka glede prodaje radi izvoza v Avstrijo sploh ni prišla v postev. Sedaj pa, ko dinar zopet raste, naša moka ne bo prišla za izvoz v postev.

Zbirajte za volilni sklad!

vojaškega spremstva so še ostali zdravi in ti so nataknil bajorne na puške z odločnim in grozečim trrrrrr, ki je oznanjal, da hočejo prodati življenje kolikormogoče drago.

«Ze prihajajol!» je vzkliknil Belmont, ko je pogledal črez ravan.

«Naj le pridejol!» je godel polkovnik in tiščal roke v hlačne žepce.

Hipoma pa je potegnil desnico iz žepa, stisnil pest in besno mahnil po zraku.

«O — ti suroveži, — ti kruti suroveži!» je kričal in oči so se mu krvavo zalile od jeze.

Usoda ubogih gonjačev, ki jo je gledal pred seboj spodaj v puščavi, ta je spravila mirnega, ravnodušnega polkovnika v toliko besnost.

Med streljanjem so se ubožci plaho stisnili v tesno gručo med skale ob griču. Ko pa so derviši prenehali s streljanjem in se pripravljali na napad, so bili siromaki prepričani, da bodo krvoločneži najprvo pobili nje. Planili so na osličke in se v divjem kriku in diru pognali v beg po planjavi.

Pa pot nazaj k Nilu je bila zasedena —!

Deset Arabcev je pridrlo na kamelah izza griča, padli so nad bežeče gonjače in jih pobili in posekali, krvavo in brez usmiljenja. Droben fant v belem burnusu se jim je izmuznil, skušal jim je uiti, pa brzonožne kamele so dohitele slabotnega oslička in krut derviš mu je pognal dolgo sulico skozi hrbet.

Posejana po pesku puščave so ležala trupla gonjačev, oblečena v bele burnuse. Izgledalo je, kakor bi se pasla po ravnini čreda belih ovc —

(Dalje prihodnjik).